

DSM-5 ANKSİYÖZ DİSTRESS DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ'NİN YAYGIN ANKSİYETE BOZUKLUĞUNDA GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Emre Mısırlı¹

¹Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

Giriş: DSM-5 Anksiyöz Distress Değerlendirme Ölçeği (ADDÖ), majör depresif bozuklukta (MDB) anksiyetenin psişik yönünü değerlendirmede değerli ve pratik bir araç olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, ADDÖ'nün Hamilton Anksiyete Ölçeği'ne (HAMA) göre anksiyeteyi değerlendirmede daha özgül olduğu gösterilmiş ve YAB'de de geçerliliği ortaya konmuştur. Bu çalışmanın amacı, ADDÖ'nün yaygın anksiyete bozukluğunda (YAB) geçerlilik ve güvenilirliğini araştırmaktır.

Yöntemler: Çalışmaya DSM-5 kriterlerine göre YAB tanısı almış hastalar ve herhangi bir psikiyatrik hastalık öyküsü olmayan sağlıklı katılımcılar (SK) dahil edilmiştir. Tüm katılımcılara Hamilton Depresyon Ölçeği (HAMD), HAMA ve ADDÖ uygulanmıştır. Güvenilirliği değerlendirmek için Cronbach alfa katsayısı ve düzeltilmiş madde-toplam puan korelasyonları (CITC) hesaplanmıştır. YAB grubunda, daha önce MDB'de Türkçe geçerliliği gösterilen ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Ayırt edici geçerliliği değerlendirmek için Pearson korelasyon analizleri ve grup karşılaştırmaları gerçekleştirilmiştir. Analizler R4.4.1 programında (lavaan ve misty paketleriyle) yapılmıştır. Etik kurul onayı Başkent Üniversitesi'nden alınmıştır (Proje no: KA24/446 ve tarihi:15.01.2025).

Sonuçlar: Analizlere 52 hasta (32 kadın; yaş=34.4±13.32 yıl;) ve 62 SK (27 kadın; yaş=31,4±6,75 yıl;) dahil edilmiştir. CITC değerleri 0,663 ile 0,889 arasında değişirken, Cronbach alfa katsayısı 0,889 bulunmuştur. DFA'ya ait uyum indeksleri ($\chi^2/df=1,75$, CFI=0,955, TLI=0,91, RMSEA=0,066, SRMR=0,041), modelin veriye iyi uyum sağladığını göstermekte olup, faktör yükleri 0,50 ile 0,88 arasında değişmektedir. Hastalarda tüm klinik ölçek puanları, SB'lere göre anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur (tüm p < 0,001). ADDÖ, HAMD ile varyansın %47'sini ve psişik anksiyete ile %70'ini paylaşmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Yapılan analizler ADDÖ'nün YAB'ta geçerli ve güvenilir olduğunu göstermiştir. ADDÖ depresif belirtileri sorgulamaması nedeniyle depresyonun anksiyete bileşeni için daha spesifik bir değerlendirme aracıdır. Benzer nedenle anksiyetenin değerlendirilmesinde HAMA'ya göre daha özgül olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın bulguları ADDÖ'nün YAB'de anksiyete şiddetinin değerlendirmesi için de hızlı ve pratik bir araç olabileceğine işaret etmektedir. ADDÖ'nün Türkçe formu, YAB'da anksiyete şiddetinin değerlendirmesinde geçerli ve güveniliridir. Gelecekteki tanılar arası çalışmalarda pratik ve kullanışlı bir araç olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Anksiyöz distes, yaygın anksiyete bozukluğu, geçerlik, güvenilirlik